

Informacje ogólne

Gmina Białopole jest gminą wiejską położoną w województwie lubelskim i stanowi jedną z 15 gmin wchodzących w skład powiatu chełmskiego. Zajmuje powierzchnię 103,6 km², co odpowiada około 5,5% całkowitej powierzchni powiatu.

Pod względem administracyjnym i funkcjonalnym gmina ma charakter typowo rolniczy, z dominacją terenów otwartych i niskim stopniem urbanizacji.

Gmina graniczy z gminami: Dubienka, Wojsławice i Żmudź (powiat chełmski) oraz Horodło, Hrubieszów i Uchanie (powiat hrubieszowski). Jej położenie w południowo-wschodniej części regionu wpływa na relacje gospodarcze i komunikacyjne zarówno z powiatem chełmskim, jak i hrubieszowskim. Siedzibą władz gminy jest miejscowość Białopole, położona w odległości około 25 km od Chełma i Hrubieszowa, co zapewnia mieszkańcom dostęp do podstawowych usług ponadlokalnych.

Miejscowość Białopole pełni funkcję lokalnego centrum administracyjnego i usługowego. Jej układ przestrzenny obejmuje 17 ulic, w tym m.in.: Chełmską, Hrubieszowską, Żołnierzy I AWP, Kościuszki, 3 Maja, S. Staszica, Kościelną czy 15 Lipca. Koncentracja instytucji publicznych i usług w tej miejscowości sprzyja integracji społecznej oraz obsłudze mieszkańców całej gminy.

W skład administracyjny Gminy Białopole wchodzi 15 miejscowości, w tym 14 sołectw tj. Białopole, Buśno, Busieniec (wchodzące w skład sołectwa Buśno), Horeszkowice, Grobelki, Kicin, Kurmanów, Maziarnia Strzelecka, Raciborowice, Raciborowice - Kolonia, Strzelce, Strzelce - Kolonia, Teremiec, Teresin oraz Zabudnowo.

Ukształtowanie terenu gminy jest stosunkowo łagodne - dominują równiny oraz niewielkie wzniesienia, sprzyjające prowadzeniu działalności rolniczej. Istotnym elementem środowiska przyrodniczego są lasy, które zajmują 3 558 ha, co stanowi około 34,3% powierzchni gminy. Obszary leśne oraz rozległe łąki stanowią siedlisko wielu gatunków roślin i zwierząt, w tym objętych ochroną. Przez teren gminy przepływa rzeka Wełnianka, której dolina pełni ważną funkcję przyrodniczą i gospodarczą - zlokalizowane w jej obrębie łąki są wykorzystywane jako baza paszowa dla hodowli bydła.

Szczególne znaczenie dla ochrony walorów przyrodniczych gminy ma utworzony w 1983 roku Strzelecki Park Krajobrazowy. Park zajmuje powierzchnię 120,26 km² wraz z otuliną i obejmuje tereny czterech gmin: Białopole, Dubienka, Horodło i Hrubieszów. Obszar ten wyróżnia się unikatowym krajobrazem doliny Bugu, z licznymi zakolami rzeki oraz starorzeczami, którym towarzyszą rozległe łąki i tereny podmokłe.

Dodatkowo, teren parku objęty jest ochroną w ramach europejskiej sieci Natura 2000, co podkreśla jego wysoką wartość przyrodniczą w skali kraju i Europy. Obecność obszarów chronionych stanowi istotny potencjał dla rozwoju turystyki przyrodniczej, edukacji ekologicznej oraz działań związanych z ochroną środowiska.

Gmina Białopole charakteryzuje się korzystnymi warunkami środowiskowymi, rolniczym profilem gospodarczym oraz znacznym udziałem obszarów chronionych, co stanowi zarówno jej atut, jak i wyzwanie w kontekście dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego.